

VKS en HO toekomstige handvaten

VKS-infonamiddag
Ellipsgebouw
3 november 2008
Lucien Bollaert
Vlaams Bolognaexpert
Ex-EQFexpert
Diensthoofd onderwijs en onderzoek HOWEST

1

inhoud

1. ontwerptekst
2. bespreking
3. domeinspecifiek referentiekader
4. Bolognapilootprojecten
5. valkuilen : descriptorren & definities
6. besluiten

2

1. Ontwerptekst procedure

- Art. 18. Instellingen in het HO beschrijven gezamenlijk de domeinspecifieke leerresultaten van de opleidingen in het HO conform de generieke kwaliteitswaarborgen, vermeld in artikel 58, § 2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het HO in Vlaanderen onder de coördinatie van de VLHORA en de VLIR.
- Die generieke beschrijving van de domeinspecifieke leerresultaten wordt gevalideerd door het accreditatieorgaan.
- De Vlaamse Regering kan daarvoor verdere regels uitwerken.

3

2. bespreking

- Structuurdecreet Art. 58. § 2:
- Professioneel gerichte bachelor: algemene, algemene beroepsgerichte en beroepsspecifieke competenties;
- Academisch gerichte bachelor: identieke algemene, algemene wetenschappelijke en wetenschappelijk-disciplinaire competenties;

4

2. bespreking

- Structuurdecreet Art. 58. § 2:
- Master:
 - algemene, en algemene wetenschappelijke competenties op gevorderd niveau;
 - een gevorderd begrip van en inzicht in de wetenschappelijk-disciplinaire kennis eigen aan een bepaald domein van wetenschappen of kunsten;

5

2. bespreking

- Structuurdecreet Art. 58. § 2:
- Master:
 - hetzij het beheersen van de competenties voor het zelfstandig kunnen verrichten van wetenschappelijk onderzoek of de zelfstandige beoefening van de kunsten op het niveau van beginnend onderzoeker of kunstenaar;
 - hetzij het beheersen van de algemene en specifieke beroepsgerichte competenties nodig voor de zelfstandige aanwending van wetenschappelijke of artistieke kennis op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar.

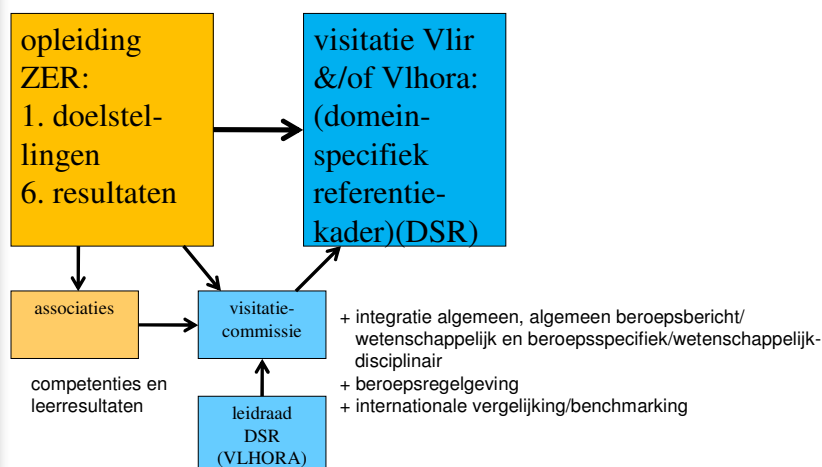
6

1. Ontwerptekst procedure

- Art. 18. Instellingen in het HO beschrijven gezamenlijk de domeinspecifieke leerresultaten van de opleidingen in het HO conform de generieke kwaliteitswaarborgen, vermeld in artikel 58, § 2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het HO in Vlaanderen onder de coördinatie van de VLHORA en de VLIR.
- Die generieke beschrijving van de domeinspecifieke leerresultaten wordt gevalideerd door het accreditatieorgaan.
- De Vlaamse Regering kan daarvoor verdere regels uitwerken.

7

3. DSR

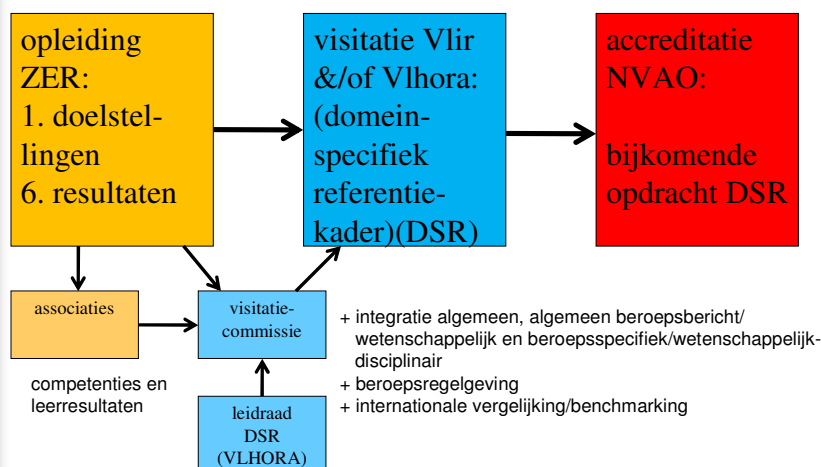
8

1. Ontwerptekst procedure

- Art. 18. Instellingen in het HO beschrijven gezamenlijk de domeinspecifieke leerresultaten van de opleidingen in het HO conform de generieke kwaliteitswaarborgen, vermeld in artikel 58, § 2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het HO in Vlaanderen onder de coördinatie van de VLHORA en de VLIR.
- Die generieke beschrijving van de domeinspecifieke leerresultaten wordt gevalideerd door het accreditatieorgaan.
- De Vlaamse Regering kan daarvoor verdere regels uitwerken.

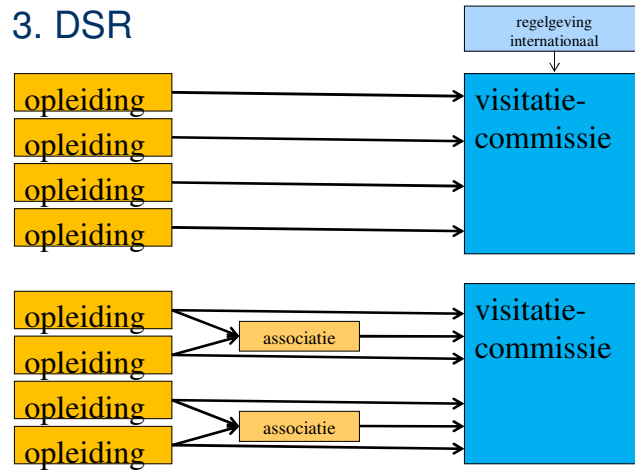
9

3. DSR

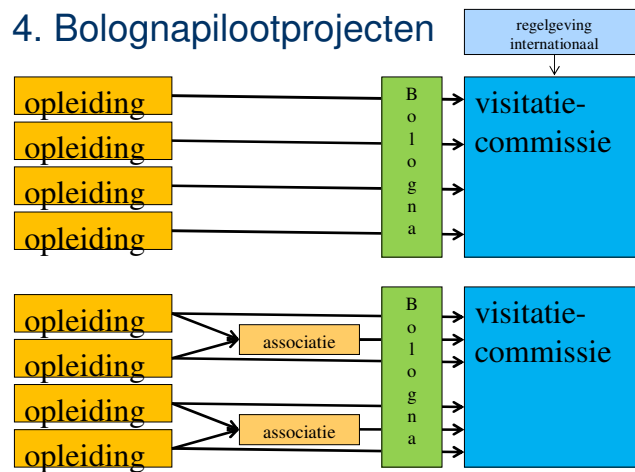
10

3. DSR

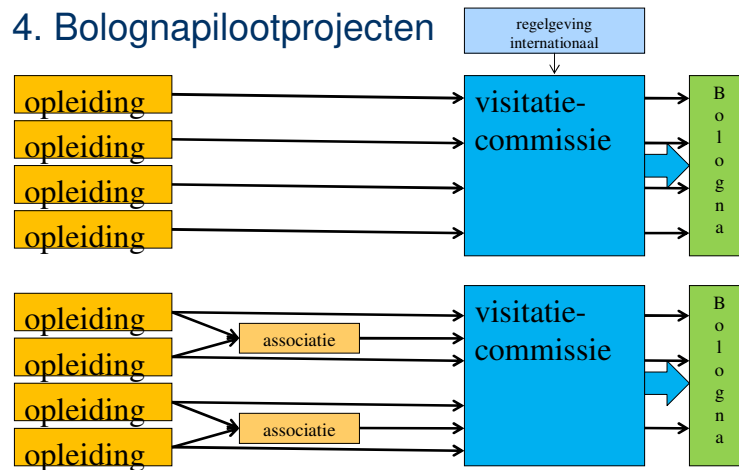
11

4. Bolognapilootprojecten

12

4. Bolognapilootprojecten

13

1. Ontwerptekst procedure

- Art. 19. De gevalideerde beschrijvingen van de domeinspecifieke leerresultaten worden automatisch als kwalificatie erkend.
- De gevalideerde beschrijvingen van de opleidingen voor de graad van bachelor in het professioneel onderwijs en in het academisch onderwijs worden opgenomen als kwalificaties van niveau zes, die voor de graad van master worden opgenomen als kwalificaties van niveau zeven en die voor de graad van doctor worden opgenomen als kwalificaties van niveau acht.
- Art. 20. Het accreditatieorgaan bezorgt het agentschap de erkende kwalificaties voor registratie in de kwalificatiestructuur.

14

1. ontwerptekst descriptoren

- Art. 18. Instellingen in het HO beschrijven gezamenlijk de domeinspecifieke leerresultaten van de opleidingen in het HO conform de generieke kwaliteitswaarborgen, vermeld in artikel 58, § 2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het HO in Vlaanderen onder de coördinatie van de VLHORA en de VLIR.
- Die generieke beschrijving van de domeinspecifieke leerresultaten wordt gevalideerd door het accreditatieorgaan.
- De Vlaamse Regering kan daarvoor verdere regels uitwerken.

15

1. ontwerptekst descriptoren

Art. 8. 6° “Een kwalificatie van niveau zes omvat het vermogen om niet-vertrouwde, complexe problemen op te lossen (C) op basis van de interpretatie van een relevante gegevensverzameling en de innovatieve aanwending van zorgvuldig geselecteerde methodes en hulpmiddelen (V). De daartoe noodzakelijke kennis en inzichten uit een specifiek domein (K) worden kritisch geëvalueerd en gecombineerd (V). Dergelijke kwalificaties doen een beroep op een behoorlijk abstractievermogen en op het toepassen van complexe gespecialiseerde vaardigheden, gelieerd aan onderzoeksuitkomsten (V). Dit kwalificatieniveau veronderstelt onafhankelijk (A) en initiatiefrijk handelen (COMP) in complexe en gespecialiseerde contexten (C). Er wordt medeverantwoordelijkheid (A & V) opgenomen voor het bepalen van collectieve resultaten.”

16

5. valkuilen : descriptoren QF of EHEA

Cyclus	Descriptoren	ECTS
korte cyclus	1) kennis en vaardigheden	ca. 120
	2) toepassing kennis & vaardigheden	
	3) beoordelen	
	4) communicatievaardigheden	
	5) leervaardigheden	
1ste cyclus	1) kennis en vaardigheden	180-240
	2) toepassing kennis & vaardigheden	
	3) beoordelen	
	4) communicatievaardigheden	
	5) leervaardigheden	
2de cyclus	1) kennis en vaardigheden	90- 120 (min. 60)
	2) toepassing kennis & vaardigheden	
	3) beoordelen	
	4) communicatievaardigheden	
	5) leervaardigheden	
3de cyclus	1) kennis en vaardigheden	/
	2) toepassing kennis & vaardigheden	
	3) beoordelen	
	4) communicatievaardigheden	
	5) leervaardigheden	

17

5. Valkuilen : descriptoren QF of EHEA

anatomie descriptoren/leerresultaten

- kennis & inzicht
- toepassing van kennis & inzicht
- vaardigheid om op problemen succesvol te reageren gebruik makend van gegevens
- communicatievaardigheden
- leervaardigheden
- **geordered op een schaal volgens complexiteit, onafhankelijkheid & originaliteit**
- **breedste betekenis (competentie), inclusief beroeps-, professioneel & onderzoeks- onderwijs**

18

5. valkuilen : descriptoren EQF

EQF EP (23.04.2008) :

- “**leerresultaten**” bepalen wat een lerende kent, begrijpt en kan doen na de voltooiing van een leerproces; zij worden gedefinieerd in termen van kennis, vaardigheden en competentie;
- “**kennis**” is het resultaat van de assimilatie van informatie door leren. Kennis is het geheel van feiten, beginselen, theorieën en manieren van werken dat verband houdt met een studie- of werkgebied. In het kader van het Europees kwalificatiekader wordt kennis als theoretische kennis en/of feitenkennis beschreven;

19

5. valkuilen : descriptoren EQF

EQF EP (23.04.2008) :

- “**vaardigheden**” zijn vermogens om kennis toe te passen en knowhow te gebruiken om taken uit te voeren en problemen op te lossen. In het kader van het Europees kwalificatiekader worden vaardigheden als cognitief (logisch, intuïtief en creatief denken) en praktisch (handigheid en de toepassing van methodes, materialen, hulpmiddelen en instrumenten) beschreven
- “**competentie**” is het bewezen vermogen om kennis, vaardigheden en persoonlijke, sociale, interculturele en/of methodologische capaciteiten te gebruiken bij werk of studie en voor professionele en persoonlijke ontwikkeling. In het kader van het Europees kwalificatiekader wordt competentie in termen van verantwoordelijkheid en zelfstandigheid beschreven;

20

5. valkuilen : descriptoren EQF

anatomie descriptoren:

- kennis;
- vaardigheden;
- competentie in mate van verantwoordelijkheid en zelfstandigheid;

21

1. ontwerp tekst definities

- Art. 5, 6° competentie:
- de **bekwaamheid** om
- **kennis, vaardigheden en attitudes**
- in het **handelen**
- **geïntegreerd** aan te wenden
- voor **maatschappelijke activiteiten**;
- Geen definitie van “**leerresultaat**”!

22

5. valkuilen : definities

- Een competentie is
- een **geïntegreerde** basiscluster van
- **kennis, vaardigheden en attitudes**
- die aan een individu de **capaciteiten** biedt
- om effectief te kunnen **handelen**,
- **problemen te onderkennen en op te lossen**
- en verantwoordelijkheid op te nemen
- in de **context** van een **bepaalde complexe**
- **taak, beroep, functie, rol, netwerk en organisatie.**

(Vlor, Competentieontwikkeland onderwijs: een verkenning, Brussel, 2008)

23

5. valkuilen : definities

- Een competentie is een
- **observeerbaar** (en dus evalueerbaar)
- **vermogen**
- door de **integratie** van **kennis**, (inzicht),
(gedrags)**vaardigheid** en **attitude**
- om **succesvol** (en dus probleemoplossend)
te **functioneren**
- in een **specifieke rol of functie**
- als **maatschappelijk individu**
- in een **contextuele situatie.**

24

1. ontwerptekst beroepskwalificaties

- Art. 10:
 - Beroepskwalificaties zijn afgeronde gehelen van competenties waarmee een beroep kan worden uitgeoefend. Beroepskwalificaties kunnen ingeschaald worden op elk van de acht niveaus van de kwalificatiestructuur.
 - Art. 12: De SERV legt beroepscompetentieprofielen of competentieprofielen voor erkenning als beroepskwalificatie voor aan het agentschap. De Vlaamse Regering bepaalt onder welke voorwaarden en voor welke sectoren kan worden afgeweken (...) De afwijking kan geen afbreuk doen aan de verplichting om voor de aanvraag tot erkenning sociaal, paritair ²⁵ overleg te organiseren.

6. besluiten

- samen met visitatie- en accreditatieprocedure!
- VKS = HO (EHEA) & EQF
- geen studiepunten of credits (op alle niveaus)
- opleidingen of visitatiecommissie/NVAO?
- Vlhora of Vliir?
- Art. 8 of art. 58?
- competenties of leerresultaten?
- HBO niveau 5 HO of SERV?
- (nieuwe) onderwijs- of beroepskwalificaties?
- eenduidige en congruente decreten (basis, HBO, VKS)

6. besluiten

http://www.bologna-bergen2005.no/Docs/00-Main_doc/050218_QF_EHEA.pdf

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc44_en.htm

<http://www.he-leo-project.eu>

<http://www.ond.vlaanderen.be>